

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานนิติการ

สำนักปลัดเทศบาล

ที่ อจ ๕๒๔๐๑/๘๗

วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เรื่อง การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ของเทศบาลตำบลพนา

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลพนา

เนื่องจากปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในระบบราชการยุคปัจจุบันส่วนหนึ่งเกิดจากผลประโยชน์ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ในการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่รัฐหรือที่เราเรียกกันว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” จึงถือได้ว่าปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางการเงินและทรัพยากรต่างๆ คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรม ในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆด้วย

ดังนั้น เพื่อช่วยป้องกันมิให้เกิดปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้น งานนิติการจึงได้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน รวมทั้งข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน แบ่งได้หลายรูปแบบ ได้แก่

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ คือการรับสินบน หรือรับของขวัญหรือผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่เหมาะสมและมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากนักธุรกิจหรือบริษัทธุรกิจที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน การใช้งบประมาณ ของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถมหรือผลประโยชน์อื่นตอบแทน

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง หรือเป็นคู่สัญญา หมายถึง สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเองหรือจ้างบริษัทของตนเองเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดิน ของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ หมายถึง การที่บุคคลลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกับ ที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุมกำกับ ดูแล

๔. การทำงานพิเศษ เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์กรสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัด ในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่

๕. การรับรู้ข้อมูลภายในหมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่าจะมีการตัดถนนไปตรงไหนก็รีบไปซื้อที่ดินโดยใส่ชื่อภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐก็รีบไปซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไรและขายให้กับรัฐ ในราคาที่สูงขึ้น

๖. การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของธุรกิจส่วนตัว เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่างๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ในราชการไปใช้เพื่องานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการของกระทรวงไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะ เพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเด็น ผลประโยชน์ทับซ้อน	ลักษณะของผลประโยชน์ ทับซ้อน	โอกาสเกิด การทุจริต (๑ - ๕)	ระดับ ผลกระทบ (๑ - ๕)	ข้อเสนอแนะหรือ แนวทางแก้ไขปัญหา
การจัดซื้อจัดจ้าง	หัวหน้า/ จนท.พัสดุ เลือกซื้อร้านที่ตนเอง สนิทหรือเป็นญาติ หรือ ร้านที่ตนเองเคยได้ง้าย	๑	๑	-ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการ จัดซื้อวัสดุ -เข้มงวดในการตรวจรับ พัสดุ หรือการจ้าง
การช่วยเหลือผู้ ประสบปัญหาทาง สังคม	เจ้าหน้าที่จะพิจารณาให้ ความช่วยเหลือบุคคลที่ เป็นญาติ หรือใกล้ชิด สนิทสนมก่อน	๐	๐	-จัดระบบตามคิว ก่อน - หลัง เพื่อลดปัญหาระบบ อุปถัมภ์ -บังคับใช้กฎหมาย ระเบียบอย่างเคร่งครัด
การจัดโครงการ/ กิจกรรม	มีการเลือกพื้นที่ในการ จัดโครงการ/ กิจกรรมที่ เจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการ ส่วนตัว	๐	๐	-พิจารณาพื้นที่ที่ประสบ ปัญหาและมีความจำเป็น เป็นลำดับแรก
การพิจารณาคัดเลือก เพื่อรับรางวัลต่างๆ	มีการเลือกบุคคลที่มี ความสัมพันธ์หรือได้รับ ผลประโยชน์จากบุคคลที่ เลือก	๐	๐	-พิจารณาตรวจสอบ คุณสมบัติแต่ละบุคคล อย่างเข้มงวด
การบริหารงานบุคคล	มีการรับบุคคลที่เป็น เครือญาติหรือบุคคลที่ ตนเองได้รับผลประโยชน์ เข้าทำงาน	๑	๑	-มีการประกาศรับสมัคร และดำเนินการคัดเลือก อย่างโปร่งใสและ ตรวจสอบได้
การรับของขวัญ	เจ้าหน้าที่ใช้หน้าที่ รับผิดชอบช่วยเหลือ ผู้รับบริการให้มีการ ดำเนินการนั้นๆ ได้ สะดวก	๐	๐	-มีการจัดทำประกาศ เกี่ยวกับมาตรการการรับ ของขวัญ -มีการจัดการ ภายใน สนง.โดยการจัดทำ รายงานเสนอบังคับบัญชา ทราบ

ความเชื่อไว้วางใจและจริยธรรมเป็นรากฐานของการบริหารภาครัฐที่ดี เมื่อเป็นข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่ว่าจะสังกัดหน่วยงานใดย่อมถูกคาดหวังให้ปฏิบัติหน้าที่และตัดสินใจโดยปราศจากอคติ ถูกคาดหวังไม่ให้แสวงหารางวัลหรือผลประโยชน์ในรูปแบบใดๆนอกเหนือจากเงินเดือนและผลประโยชน์ที่รัฐจัดให้ แม้ว่านโยบายของหน่วยงานหลายแห่งจะอนุญาตให้รับของขวัญได้ ซึ่งถือว่าเป็นของที่ระลึกในโอกาสที่เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามควรมีขอบเขตในการรับเสมอ การฝ่าฝืนขอบเขตด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ไม่เหมาะสมจะนำไปสู่ความเสี่ยงต่อการทุจริตและทำลายชื่อเสียงของตัวเองรวมทั้งองค์กร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายคมสัน คอแก้ว)

นิติกรชำนาญการ

งานนิติกร ๓๓๓.พ.น